

NÅR SKAL TISSEN MIN FALLE AV?

.....

Martin vil være en ordentlig jente, men skjønner ikke hvorfor utøvertissen ikke vil falle av. Vi følger Martin og hans opplevelse av å være født i feil kropp.

En skjønnlitterær billedbok for barn.

Bakgrunnen for prosjektet

Å være «født i feil kropp» betyr at en person opplever å være det motsatte kjønn av det det biologisk sett er. Det har etter dokumentaren «Født i feil kropp» på TV2, blitt mer åpenhet om tematikken, og da speiselt fordi det er barn som står frem. De forteller at de hele tiden har visst at de har vært jente eller gutt, men kjønnnet de biologisk sett har, ikke samsvarer med det de føler seg som.

I dag finnes det ingen bøker om det å være født i feil kropp for barn i Norge. Min bok er for alderen 3-6 år, og allerede da kan barn kan barn merke at de ikke er som alle andre. Jeg tror Norge som er langt fremme på det å skildre vanskelige temaer, er klar for en barnebok om transseksualitet.

En holdningsskapende bok

Jeg ønsker først og fremst at boken skal være holdningsskapende. Jeg mener litteraturen må speile samfunnet, både de tradisjonelle oppvekstene, men også de utradisjonelle. Det finnes mange måter å være menneske

«Generelt sett er det viktig at barn møter tekster som omtaler barndom og oppvekst på en harmonisk måte, men barn må også få møte litteratur som yter motstand, som tar opp det å være barn på flere måter.»

Trine Solstad, 2008 s. 57

på, og barn må bli introdusert for dette tidlig, så det blir «normalisert». Når noe blir «normalisert» vil det være lettere å akseptere det, og skape gode holdninger til at vi mennesker er forskjellige.

En selvhjelpsbok

20-25 personer årlig får diagnosen transseskuel på Rikshospitalet, så det å oppleve å være født i feil kropp, er nok så sjeldent. Derfor er det ikke naturlig at barn får vite om at det finnes en diagnose, når de er i øvre barnehagealder. Miriam Østrem som er født i feil kropp, visste ikke at det gikk an å bytte kjønn når hun var liten. Om dette kan komme frem i barnelitteraturen, vil det bli lettere for personer som kjenner seg igjen i Martin å kunne snakke om det. Derfor kan også «Når skal tissen min falle av?» være en selvhjelpsbok.

«Jeg tror at mange som opplever at de er født i feil kropp kunne kjent seg igjen i en slik bok, og hatt lettere for å forstå seg selv og kunne fortelle det til foreldrene sine. Når jeg var 5-8 år gammel hadde jeg tanker om at jeg ønsket å være jente og følte meg som det, problemet var bare at jeg ikke trodde det gikk an. Jeg hadde jo aldri hørt om det.»

*Miriam Østrem
Født i feil kropp*

Noen ord om boken

Fortellingen om Martin

Fortellingen om Martin er fiktiv, men inspirert av virkelige historier. Disse har blitt fortalt gjennom intervju, og dokumentaren «Født i feil kropp» på TV2. Jeg har samlet sammen enkeltsituasjoner, som jeg har satt sammen til en helhet. Jeg har prøvd å gjøre boken søt og humoristisk, men med en seriøs undertone.

Illustrasjonene

Illustrasjonene er veldig enkle, som appelerer til barn i alderen 3-6 år ved sin enkelhet i strek og fargepalett. Jeg har brukt guache og svart penn.

Illustrasjon + tekst

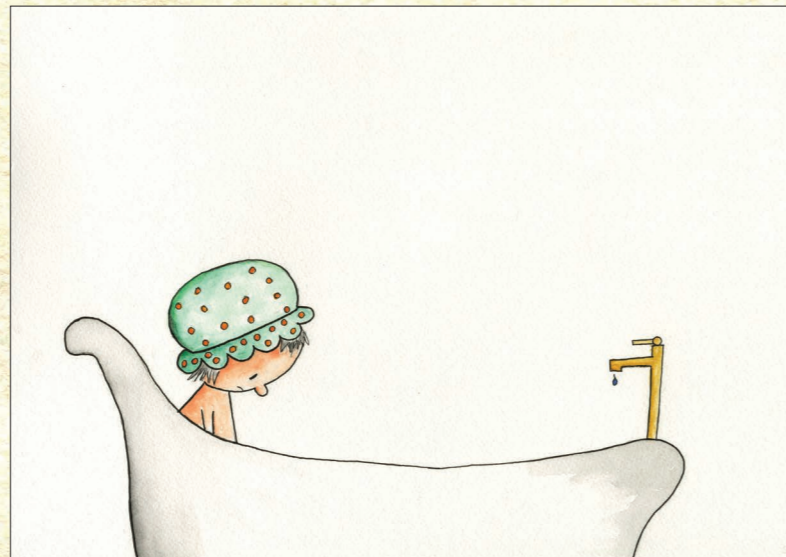
I en billedbok kan det være to dramaturgier. Det ene er teksten, og det andre er det som skjer i illustrasjonene. Jeg har i min bok prøvd å ikke repetere det som skjer i illustrasjonene i teksten, men at de utfyller hverandre.

«Jeg har prøvd å gjøre boken søt og humoristisk, men med en seriøs undertone.»

Illustrasjon

Illustrasjonene er enkle og konkrete, De er direkte, og her er det ikke noe som skal bli lagt skjul på. Vi ser tydelig hvordan Martins følelser går opp og ned mellom oppslagene, og frustrasjonen er stor over at utovertissen ikke faller av.

Typografi A year without rain

Valg av font

Jeg har valgt å bruke en font som heter «A year without rain» som er en form for håndskrift skrevet med en tykkere penn. Den er rundt i formen, og har en ujevn grunnlinje. Dette gjør at den oppleves som barlig.

Den har nok ikke spesielt god leslighet for barn, men målgruppen for boken er 3-6 år, og det er fåtallet som kan lese i denne alderen. Samtidig oppfordrer jeg til at barn leser denne boken sammen med en voksen, da de kan svare på spørsmål som kan komme underveis.

Tradisjonell og leken typografi

Som en del av illustrasjonen, komposisjonen og uttrykket i boken, har jeg på noen oppslag tatt i bruk leken typografi som en variasjon til den tradisjonelle. Jeg bruker fortsatt samme font som på brødteksten, men jeg endrer formen på tekstboksen, så den er med på å uttrykke det for eksempel Martin føler der og da. Typografien «roper» sammen med Martin.

Snakkebobler og typografiske nivåer

Jeg har hatt en mening om at det ikke skal være med voksne i boken. Med en gang en voksen blir involvert i en historie kan det blir et maktforhold, og de voksne kan komme med en pekefinger. Jeg har inngått et kompromiss med meg selv for å få historien til å fungere optimalt, og har derfor satt de voksne personene delvis eller helt utenfor bokformatet. De kommuniserer med Martin gjennom snakkebobler. Dette er også med på å skape typografiske nivåer i boken. Vi skjønner når Martin tenker eller sier noe med tradisjonell eller leken typografi, og de voksne snakker i boblene.

Nå skal legen endelig få
tissen min til å falle av.

Hvorfor faller
ikke tissen
av daaa???

Fargepalett

Bruk av farge

Jeg har i mine illustrasjoner brukt klare farger opp mot hverandre, for det er det barn ofte foretrekker. Stilen jeg har brukt er enkel, og dette krever at fargene holder seg enkle også. Jeg har brukt noe farge på font hvor jeg har hentet igjen farger fra illustrasjonene. Dette er for å gjøre det mer barnvennlig, men også på grunn av komposisjonen på enkelte oppslag.

Fargekontraster

Jeg har brukt fargekontrastene egenkontrast og komplementærkontrast.

Egenkontrasten er ikke på det sterkeste nivået, men selv ved å bare bruke rene farger, så vil de oppleves som barnlige. Dette er den kontrasten som enklest å forstå for barn. Teknikken jeg har brukt med guache som er en form for vannmaling, gjøre at arkets hvithet vil dempe styrken på fargen noe, og ikke oppleves som rene primærfarger som det ville ha gjort med en tett pigmentert teknikk som acryl. Komplementærkontrast betyr at jeg har brukt farger som står overfor hverandre i fargesirkelen. Dette er fargenes sterkeste kontrast.

Fargesymbolikk

Det er fem farger som går igjen i mine illustrasjoner og det er rød, oransje, gul, blå og grønn.

Fargene gir et spenn i følelsesregisteret ved å gi positive assosiasjoner som mot, vilje, livsglede, håp, harmoni og fremgang. Negative assosiasjoner til min fargepalett er raseri, aggresjon, uro, nedstemthet, tristhet, løgn, og hat.

Alle disse fargene gjenspeiler følelsene til en som er født i feil kropp. De lever på en måte å leve to parallelle liv, før de faktisk velger å være åpen om at de ønsker å være det andre kjønn.

«Jentefarge»

Jeg har bevisst holdt meg unna de stereotypiske «jentefargene» som rosa. Selv med noen klisjeer i fortellingen som at Martin vil gå i kjole, så ville f. eks. fargen rosa gjort at boken falt igjennom og blitt en stor klisje. Boken er for barn i alderen 3-6 år, og derfor kan jeg ikke unnlate alle stereotypier, men fargen rosa har så sterk symbolikk i forhold til dette med å være «jentefarge», så jeg har valgt helt bevisst å ikke bruke det i det hele tatt.

NÅR SKAL TISSEN
MIN FALLE AV?

Martin vil være en ordentlig jente, men skjønner ikke hvorfor
utovertissen ikke vil falle av. Vi følger Martin og hans opplevelse
av å være født i feil kropp.

NÅR SKAL TISSEN
MIN FALLE AV?

Martin vil være en ordentlig jente, men skjønner ikke hvorfor
utovertissen ikke vil falle av. Vi følger Martin og hans opplevelse
av å være født i feil kropp.

Salgsplakat

Bokens tittel

Jeg vil at salgsplakaten skal skape en oppmerksomhet som gjør betrakteren nysgjerrig på boken. Tittelen i seg selv bør tiltrekke seg oppmerksomhet, så den har jeg valgt å gjøre stor.

Illustrasjon

Bakgrunnen er et blankt scannet ark av typen illustrasjonene mine er malt på. Jeg har dratt opp kontrasten, for å få teksturen i arket, og for å forsterke den kremgule fargen. Jeg har behold «rusk» fra scanning på arket for å understreke at det er et ordentlig ark og prosessens naturlige uttrykk.

På plakat nummer én har jeg valgt illustrasjonen som kan skape nysgjerrighet. Han står naken, og med et skilt forand utovertissen sin. I kombinasjon med tittelen, bør dette være en gylden middel-vei til å skape interesse og nysgjerrighet.

Plakat nummer to er min klare favoritt. Fargen på typografien står akkurat der jeg ønsker i forhold til illustrasjonen. Illustrasjonen er så konkret som den kan bli og skjuler ingen ting. Den vil garantert vekke oppmerksomhet. Denne plakaten må brukes bevisst, da den avslører mye av overraskelsesmomentene i boken.

Omslag

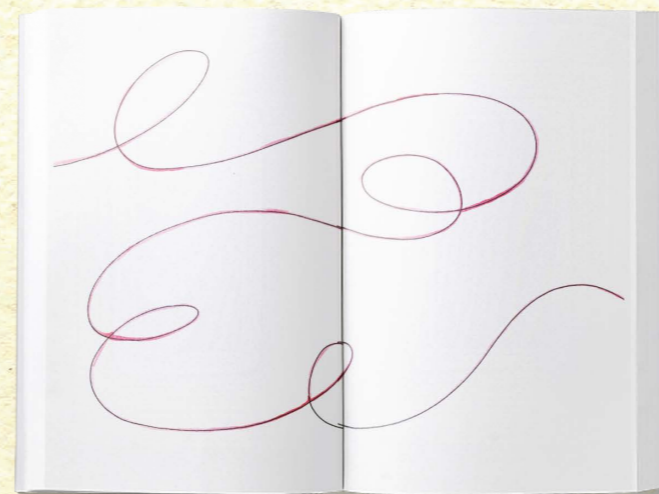
Omslaget på boken skiller seg litt ut i fra de rene oppslagene i boken. Dette er først og fremst for å tiltrekke seg oppmerksomhet.

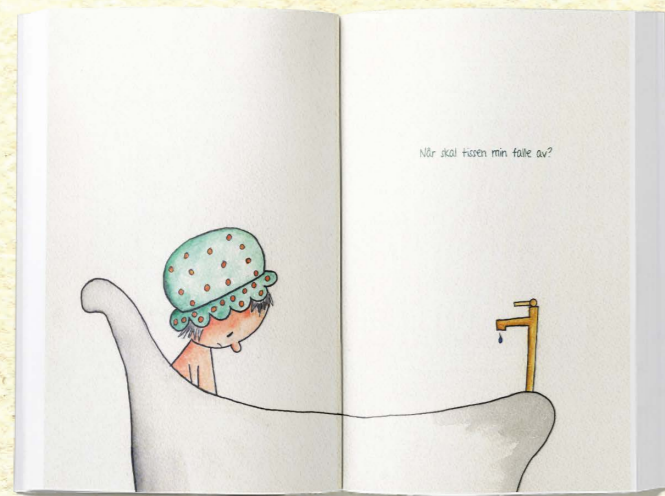
Jeg har brukt en font som heter DK Mango Smoothie, som er en høy, smal, håndskrevet font.

Illustrasjonene skal formidle Martins sinnstilstand fra han er lei seg og innesluttet på starten, til moren har sakt det er greit at han skal bli jente, og at det kanskje ikke er så farlig med utovertiss likevel.

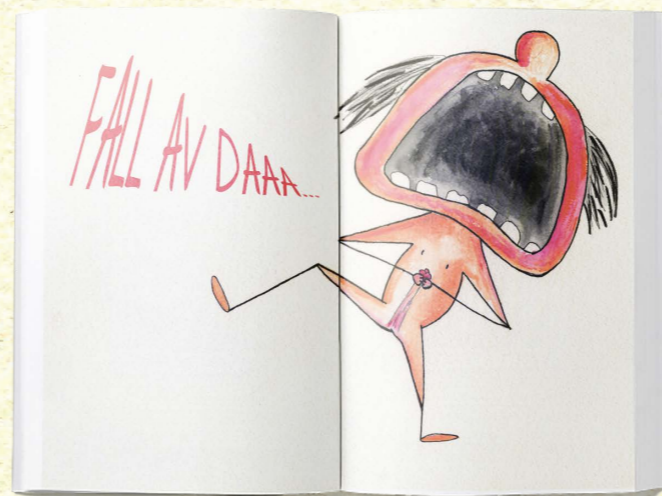

Dummy

Når skal Hæsen min falde av?

FALL AV DAAA...

Jeg liker å gå i kjole

Da er det ingen.

...som ser ut jeg har utøvertis

